

Causes, Factors, Perspectives and Approaches for Quality Development of Lower Secondary Learners under of the Basic Education Commission (OBEC) in Pattani Province Affected by Social and Economic Status in the Epidemic Conditions of Coronavirus Infection in 2019 (COVID-19)

Nichanan Nuyot

M.Ed. (Educational Administration), Master's Student
Faculty of Education Prince of Songkla University

Chawalit Kerdtip*

Ed.D. (Educational Administration), Assistant Professor
Faculty of Education, Prince of Songkla University

Pongsak Ruamsap

Master of Arts (English Literature), Lecturer
Faculty of Liberal Art, Maejo University

*Corresponding author: chawalit.k@psu.ac.th

Received: August 15, 2020/ Revised: April 17, 2021/ Accepted: April 26, 2021

Abstract

This research examines causal factors which determine the learning quality of junior secondary students under OBEC in Pattani who have been affected socially and economically during the Coronavirus-19 pandemic in Pattani province. It also studies opinions and approaches for the student body's quality development. There were two stages in this research. Stage one involved allocating causal factors which determined learning quality of students during the pandemic period. Informants were 12 people, chosen by purposive sampling, comprising school directors, student advisors, parents, and students. Stage two involved collecting opinions and approaches for the student body's quality development. Five informants, purposely chosen, were school executives, chiefs of government agencies, and educational officials. Semi-structured interviews were employed in both stages; the data were scrutinized by means of content analysis.

The findings reveal, in the light of the causal factors, that, for Family Socio-economic Status (SES) at a family level, parents were in poverty, not being able to provide their children with sufficient devices for online learning, whilst many others not having access to the Internet from their homes, including a lack of time to accompany their children during online classes at home due to their working hours. For SES at a school level, there were no effective means and skilled teaching staff members for online classroom management. For SES at a community level, there was common objection on COVID-19 vaccination, and there was no safety in life and properties. In light of people's perspectives and ways to quality development in the student body, free access to the Internet and necessary learning facilities should be given to students by the state, communities, and schools. Lesson clips should be ready at all times for recurrent reviews by students. Parents and the community should catch up with their children about their studies on a daily basis. Compensation should be, by the state, allotted to students in need. Most importantly, teaching staff members should be trained to acquire communication skills and abilities to work effectively in the online environment.

Keywords: Learner Quality, Causes and Factors, Perspective, Socioeconomic Status, Corona Virus

เหตุปัจจัย มุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในจังหวัดปัตตานีที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทาง สังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ ของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ณิชาพันธ์ หนูยศ

ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา), นักศึกษาปริญญาโท
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชวลิต เกิดทิพย์*

ศษ.ด (การบริหารการศึกษา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พงษ์ศักดิ์ ร่วมทรัพย์

Master of Arts (English Literature), อาจารย์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

*ผู้ประสานงาน: chawalitt.k@psu.ac.th

วันรับบทความ: 15 สิงหาคม 2563/ วันแก้ไขบทความ: 17 เมษายน 2564/ วันตอบรับบทความ: 26 เมษายน 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) ศึกษามุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสพฐ. ในจังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status: SES) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานการณ์โควิด-19 ผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญ 12 ท่าน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปรึกษานักเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียน และระยะที่ 2 รวบรวมมุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสถานการณ์โควิด-19 มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 ท่าน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ และบุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้ง 2 ระยะใช้เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) เหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ด้าน SES ระดับครอบครัว คือ ผู้ปกครองมีฐานะยากจน ไม่มีความสามารถในการซื้ออุปกรณ์การเรียนออนไลน์ หลายครอบครัวไม่มีสัญญาณ Internet และผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลนักเรียนระหว่างที่นักเรียนศึกษาบทเรียนที่บ้าน เนื่องจากต้องทำงาน ด้าน SES ระดับโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนระยะโรคระบาดขาดประสิทธิภาพ เช่น ครูไม่สามารถจัดการสอนผ่านระบบออนไลน์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ด้าน SES ระดับชุมชน คือ ชุมชนมีความเชื่อที่ต่อต้านในการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 และชุมชนไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2) มุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ รัฐ ชุมชนและโรงเรียนควรจัดอุปกรณ์การเรียน และสัญญาณ Internet ให้กับนักเรียนฟรี ครอบครัวควรติดตามการเรียนของนักเรียนในแต่ละวัน รัฐควรเพิ่มเงินเยียวยาให้กับนักเรียน ชุมชนควรดูแลกันและกัน สิ่งสำคัญคือการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารผ่านระบบออนไลน์

คำสำคัญ: คุณภาพผู้เรียน เหตุและปัจจัย มุมมอง สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เชื้อไวรัสโคโรนา

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการเตรียมคนให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข สร้างพลังปัญญา พร้อมรับกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ดังนั้น การศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญ สำหรับพัฒนาคนในการเตรียมความพร้อมสู่ยุคปัจจุบัน และการศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ทศนคติ มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นคนดี มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม (Share & Share, 1994) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ใน มาตรา 54 เน้นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ใช้ความเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว และประเทศชาติ (Ministry of Education, 2008) ตลอดจนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ที่ทั่วถึง ไม่เกิดความเหลื่อมล้ำในการได้รับการศึกษาของนักเรียนที่มีแตกต่างกัน (Busmeyer, 2012) ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 จึงต้องจัดการศึกษาให้เด็กได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย" หมายถึงพลเมืองไทยทุกคนต้องได้รับการศึกษาระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นเวลา 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพราะไม่ว่าจะเป็นเด็กในเมือง ในชนบทก็มีโอกาสได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน ซึ่งเรียกว่า "การศึกษาภาคบังคับ" (Compulsory education) (Jiayi & Ying, 2009)

การจัดการศึกษาภาคบังคับในประเทศไทยนั้นได้กำหนดให้เด็กต้องจบการศึกษาอย่างน้อยที่สุดในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหมด 12 ปี การศึกษาภาคบังคับ

เป็นการศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่หนึ่งถึงชั้นปีที่เก้าของการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ในพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ยังกำหนดให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเมื่อผู้ปกครองร้องขอให้สถานศึกษามีอำนาจผ่อนผันให้เด็กเข้าเรียนก่อนหรือหลังอายุตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้ Ministry of Education (2008) ซึ่งการจัดการศึกษาให้กับประชาชนนั้นเป็นการลงทุนของรัฐที่มีการใช้จ่ายทางการศึกษาทั้งทางด้านกำลังคน งบประมาณและเวลาที่สูญสิ้นไปในแต่ละปี แต่หากไม่บรรลุผลประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางไว้อย่อมทำให้เกิดความสูญเสียเปล่า ก่อให้เกิดสภาวะวิกฤติปัญหาต่าง ๆ มากมาย (Suntornanan, 2014)

การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มต้นเมื่อ พ.ศ. 2562 เป็นการระบาดทั่วโลก โดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ในเดือนมกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่วในเดือนมีนาคม 2563 มีผู้ติดเชื้อและมีผู้เสียชีวิตจากโรคระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวนมาก โดยในประเทศไทยนั้นเริ่มมีผู้ป่วยรายแรกนอกประเทศจีน (Department of Disease Control, 2021) การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมในวงกว้างทั้งในระดับประเทศระดับภูมิภาค และทั่วทุกจังหวัดของประเทศไทย โดยมีการคาดการณ์ด้านเศรษฐกิจของไทย คงจะได้รับผลกระทบจากวิกฤติโควิด-19 ไปอีกนานพอสมควร ในระดับจุลภาคจำนวนยอดคนตกงานที่พุ่งสูงสุดทำให้มีผลกระทบต่อการจ้างงานของประชาชน (Isranews, 2020) การพัฒนาด้านทุนของพลเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในประเทศจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม

นอกจากนี้ Public Health Commission. (2020) ซึ่ผลกระทบจากโรคไวรัสโคโรนา 2019

ทำให้เกิด New Normal หรือวิถีชีวิตปกติแบบใหม่ ทางด้านสังคมที่ต้องได้รับการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยระบุว่า New Normal จะครอบคลุมวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ทั่วโลก ทางด้านสังคมซึ่งเป็นอีกมิติที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเรื่องปากท้องหรือมิติเศรษฐกิจ Poovorawan (2022) กล่าวว่า มาตรการการควบคุมโรคที่ทุกประเทศใช้อยู่ขณะนี้ ตั้งแต่การลดการเดินทางการเข้าออกพื้นที่ การปิดสนามบิน การใช้มาตรการ Social distancing มีการปิดสถานศึกษา ปิดสถานการค้า และกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปิดเมือง ฯลฯ ย่อมมีผลกระทบไปถึงการชะงักงันของเศรษฐกิจ การค้า การทำงานผลิตและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ขณะเดียวกันทุกคนมีความกังวล และต้องดูแลปกป้องตัวเองมีการกักตัวอยู่กับบ้าน หลายคนไม่สามารถมาทำงานหาเลี้ยงชีพแบบปกติได้ จนทำให้ขาดรายได้มาจุนเจือครอบครัว ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะมีมาตรการเยียวยาผู้ขาดรายได้ในรูปแบบ “คนไทยไม่ทิ้งกัน” แต่ก็ยังเกิดความเครียดและปัญหาทางสุขภาพจิตตามมา แม้แต่เศรษฐกิจโลกก็เข้าสู่วิกฤติเศรษฐกิจเช่นกัน ดังนั้นการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพจึงส่งผลอย่างยิ่งต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศส่งผลให้พลเมืองในประเทศมีคุณภาพทางการศึกษา

การจะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ให้มีศักยภาพ เป็นสากลและเป็นคนดีในฐานะเป็นทุนทางสังคม การพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นพลโลกต้องเริ่มที่สถานศึกษาแล้วขยายไปยังชุมชนและสังคม ซึ่งจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญของคุณภาพผู้เรียน Kemsorn (2016) กล่าวว่า ผู้เรียนเป็นคนดี ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ผู้เรียนเป็นคนมีความสุข Bangkokbiznews. (2021) กล่าวว่า ในวงการการศึกษาทั้งในไทยและต่างประเทศ มีการนำระบบการเรียนการสอนออนไลน์เข้ามาปรับใช้ เพื่อดำเนินการเรียนการสอนต่อไปภายใต้วิกฤติโรคระบาดนี้ ทั้งการสอนสดที่นักเรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนได้ทันทีคือเห็นหน้าเห็นตาได้ตอบสอบถามคุยกันได้ และการสอนแบบวิดีโอที่ผู้สอนสามารถอัดล่วงหน้าและนักเรียนสามารถมาติดตามภายหลังสำหรับผู้ที่มีข้อจำกัดเรื่องการเรียนการสอนออนไลน์แบบสดระบบการเก็บคะแนนและตัดเกรดจำเป็น ต้องมี

การเปลี่ยนแปลง ลดสัดส่วนของคะแนนจากงานกลุ่มที่มีความจำเป็นจะต้องทำงานร่วมกันหรือทำร่วมกันได้ผ่านทางออนไลน์ด้วยเครื่องมือทันสมัยต่าง ๆ อาทิ ภูเก็ตโดรฟ์ เป็นต้น ทำให้นักเรียนไม่สะดวกต่อการเรียน ทำงานไม่ทัน ระบบไม่เหมาะต่อการเรียนออนไลน์ มีความเครียดสูงในการเรียนออนไลน์ บางครอบครัว-บางบ้านสถานะไม่เอื้อต่อการเรียนออนไลน์ ตั้งแต่อุปกรณ์ ความเป็นอยู่ ทำให้รายจ่ายเพิ่มมากขึ้น นักเรียนรู้สึกไม่ได้อะไรจากการเรียนออนไลน์ ขาดประสบการณ์ในการเรียน ความเป็นส่วนตัวที่บางครั้งต้องเปิดกล้องหรือรายงานตลอด ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิตจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้คุณภาพของผู้เรียนนั้นลดน้อยตามไปด้วย (Poovorawan & Poovorawan, 2020)

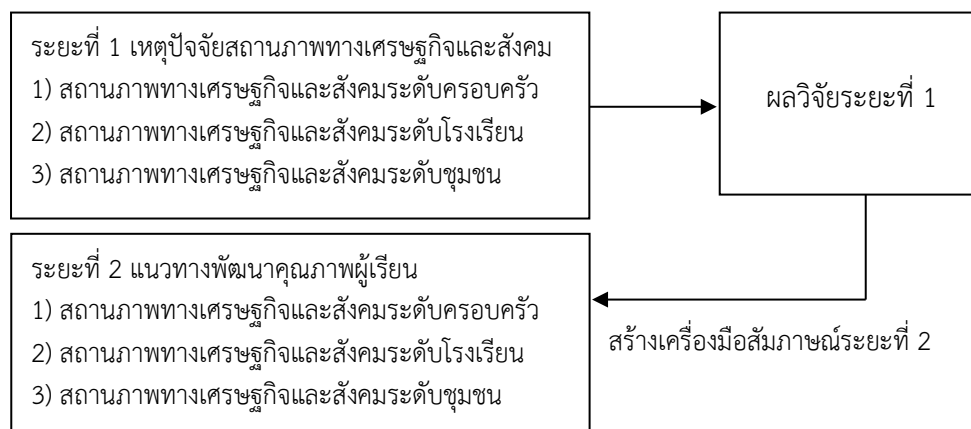
ด้วยปัญหาและปัจจัยข้างต้นที่กล่าวมา ทำให้คุณภาพของผู้เรียนนั้นต่ำลง ซึ่งการจัดการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกที่ผ่านมา ทำให้ต้องคิดหารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับแต่ละโรงเรียน เพราะในแต่ละพื้นที่มีการแพร่ระบาดของโรคที่แตกต่างกันกระทรวงศึกษาธิการจะไม่กำหนดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเพื่อให้ทุกโรงเรียนจัดการเรียนการสอนเหมือนกันทั้งหมด โดยได้ต่อยอดรูปแบบ การจัดการเรียนการสอนเป็น 5 รูปแบบ เพื่อให้มีความเหมาะสมต่อการรับมือกับการแพร่ระบาดระลอกใหม่ (Thinsandee & Sangchatree, 2021) คือ 1) On-site เรียนที่โรงเรียน โดยมีมาตรการเฝ้าระวังตามประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) 2) On-air เรียนผ่านมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือ DLTV 3) On-demand เรียนผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ 4) On-line เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต และ 5) On-hand เรียนที่บ้านด้วยเอกสาร เช่น หนังสือ แบบฝึกหัด ใบงาน ในรูปแบบผสมผสาน หรืออาจใช้วิธีอื่น ๆ เช่น วิทย์เป็นต้น ทั้งนี้ ต่อให้มีการปรับรูปแบบการเรียนการสอนแต่ผู้เรียนก็ยังไม่เข้าถึงการเรียนทุกคน เนื่องจากผู้เรียนบางคนเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี เพราะสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของ

ครอบครัวค่อนข้างต่ำ มีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการขาดรายได้ เพราะต้องกักตัวอยู่กับบ้าน และการที่ประชาชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายกับการป้องกันการติดเชื้อและยังส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษามุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในจังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยรวม แนวทางในการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้นมีหลากหลายวิธี ผู้วิจัยเลือกที่จะหาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน มุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษานักเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย



วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. จังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2. เพื่อศึกษามุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. จังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดเหตุปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (Socioeconomic Status หรือ SES (Tinto, 1993) ใน 3 ระดับ ได้แก่ SES ระดับครอบครัว, SES ระดับโรงเรียน และ SES ระดับชุมชน ในการศึกษาคุณภาพผู้เรียนช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังภาพประกอบ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. *เหตุปัจจัย* หมายถึง สาเหตุที่มีผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนหรือปัญหา ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ในจังหวัดปัตตานี จากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socioeconomic Status) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2. *มุมมอง* หมายถึง ความคิดเห็นหรือทัศนะของผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ และบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ดูแลดำเนินนโยบายระดับท้องถิ่นที่มีต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ในจังหวัดปัตตานี จากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด นักธุรกิจในพื้นที่ปัตตานี สาธารณสุขจังหวัดปัตตานี

3. *สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม* (Socioeconomic Status หรือ SES) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีทุนทรัพย์ ความมั่งคั่งและฐานะทางเศรษฐกิจ กับชื่อเสียง เกียรติยศ ศักดิ์ศรี และชนชั้นทางสังคม หรือตำแหน่งทางเศรษฐกิจและสังคม อันการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งได้จำแนกออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน ดังนี้ 1) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว (Family Socioeconomic Status) 2) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของโรงเรียน (School Socioeconomic Status) และ 3) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน (Community Socioeconomic Status)

4. *สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว* (Family Socioeconomic Status) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องกับความมั่งคั่งของครอบครัวในแง่ของการเงิน รายได้ การศึกษา การประกอบอาชีพ ขนาดของครอบครัว เชื้อชาติ ศาสนา มุมมองของ

ผู้ปกครอง สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของสมาชิกในครอบครัวและอื่น ๆ

5. *สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของโรงเรียน* (School Socioeconomic Status หรือ School SES) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน หลักสูตรของโรงเรียน คุณภาพของครู และงบประมาณของโรงเรียน ความปลอดภัย ความสะดวกสบายของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สภาพสังคมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

6. *สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน* (Community Socioeconomic Status) หรือ Community SES) หมายถึง เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีพของคนในชุมชน การศึกษา สุขภาพอนามัย สภาพแวดล้อมภายในชุมชน วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม ความมั่งคั่งของครัวเรือนในชุมชน สวัสดิการชุมชน และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

7. *แนวทางพัฒนาคุณภาพผู้เรียน* หมายถึง วิธีการหรือแนวความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ครู ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ. ในจังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้ง 3 ส่วนด้วยกัน ดังนี้ 1) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว 2) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของโรงเรียน และ 3) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

8. *นักเรียน* หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ในโรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดปัตตานี มี 3 สังกัด คือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี (สพม.ปัตตานี) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 (โรงเรียนขยายโอกาส) สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (ระดับมัธยมศึกษา)

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ในจังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

1. ผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นบุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปรึกษานักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนจาก 3 โรงเรียนของ สพฐ. ในปัตตานี โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนที่เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาในสังกัด สพฐ. ได้แก่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี (สพม.ปัตตานี) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 (โรงเรียนขยายโอกาส) สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (ระดับมัธยมศึกษา) จำนวน 12 ท่าน

2. ประเด็นเนื้อหา คือ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (Socioeconomic Status หรือ SES) เป็นเหตุปัจจัยที่มีส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ใน จังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) ที่มีข้อความเกี่ยวกับเหตุปัจจัยที่มีส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ในจังหวัดปัตตานีที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตัวอย่างคำถามวิจัย 1) สาเหตุใดบ้างที่ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากสถานะสังคมเศรษฐกิจ “ระดับครอบครัว” ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปัตตานี ในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2) สาเหตุใดบ้างที่ผู้เรียนได้รับ

ผลกระทบจากสถานะสังคมเศรษฐกิจ “ระดับโรงเรียน” ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปัตตานี ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 3) สาเหตุใดบ้างที่ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากสถานะสังคมเศรษฐกิจ “ระดับชุมชน” ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปัตตานี ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมงต่อท่าน มีการขออนุญาตจดบันทึกและใช้เครื่องบันทึกเสียงหรือบันทึกภาพระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์ ทำการเก็บข้อมูลจากเอกสารเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ด้วยการถอดเทปสัมภาษณ์คำต่อคำจากบทสัมภาษณ์ทั้งหมด 12 บท โดยบันทึกบทสัมภาษณ์ ตรวจสอบบทสัมภาษณ์อีกครั้ง เพื่อพิจารณาการถูกต้อง นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อให้ได้ผลสรุปของการวิจัยในระยะที่ 1 ไปใช้ประกอบการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2

ระยะที่ 2 ศึกษามุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

1. ผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นผู้บริหารและบุคลากรที่ดูแลนโยบายระดับท้องถิ่น คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด นักธุรกิจในจังหวัดปัตตานี สาธารณสุขจังหวัดปัตตานี จำนวน 5 ท่าน

2. ประเด็นเนื้อหา คือ มุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นแนวทางในทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและ

เศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) ผู้วิจัยนำผลการวิจัยจากผลวิจัยในระยะที่ 1 มาตั้งคำถาม โดยแบ่งเป็น 3 ระดับตามกรอบแนวคิด ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับมุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ในจังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตัวอย่างคำถาม 1) SES ระดับครอบครัว เช่น ท่านมีแนวทางในการแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับสาเหตุผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลนักเรียน ต้องออกไปทำงานนอกบ้านในช่วง COVID-19 อย่างไร 2) SES ระดับโรงเรียน เช่น ท่านมีแนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อันเนื่องจากไม่มีครูที่มีความชำนาญด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างไร 3) SES ระดับชุมชน เช่น ท่านมีความคิดเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่อาศัยอยู่ในชุมชนอย่างไร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมงต่อท่าน มีการขออนุญาตจดบันทึกและใช้เครื่องบันทึกเสียงหรือบันทึกภาพระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์ ทำการเก็บข้อมูลจากเอกสารเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ด้วยการถอดเทปสัมภาษณ์ คำต่อคำจากบทสัมภาษณ์ทั้งหมด 5 บท โดยบันทึกบทสัมภาษณ์ ตรวจสอบบทสัมภาษณ์อีกครั้ง เพื่อพิจารณาการนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ของข้อมูล พร้อมทำการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องจนครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อนำไปสู่การสร้างข้อสรุปของข้อค้นพบจากการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีผลการวิจัย พบว่า

1. เหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ในจังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน SES ระดับครอบครัว ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ วิกฤติโควิด-19 หลายครอบครัวต้องเผชิญกับปัญหาพิษเศรษฐกิจจากโควิด-19 ทำให้ผู้ปกครองไม่มีรายได้ตกงาน ทำให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเกิดจากสาเหตุปัจจัย ดังนี้ ผู้ปกครองมีอุปกรณ์ในการเรียนให้กับนักเรียนจำกัด ผู้ปกครองยากจนไม่มีความสามารถในการซื้ออุปกรณ์การเรียน และที่บ้านไม่มีสัญญาณ Internet นักเรียนคนหนึ่งกล่าวว่า “...หนูมีพี่น้อง 3 คน น้องเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษา 2 คน หนูเป็นลูกคนโต ที่บ้านมีโทรศัพท์อยู่ 2 เครื่องเป็นของแม่ 1 เครื่อง หนูกับน้อง 3 คน ต้องเรียนออนไลน์แต่มีโทรศัพท์แค่เพียงเครื่องเดียวต้องสลับกันเรียน ทำให้บางวิชาหนูไม่สามารถเข้าเรียนได้ ที่บ้านเองก็ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตด้วย” นอกจากนี้ ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลนักเรียนเนื่องจากต้องทำงาน ผู้ปกครองท่านหนึ่งกล่าวว่า “...ไม่มีเวลาที่จะดูแลลูกเพราะต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ลูกจะอยู่กับตาและยายของเขาซึ่งมีอายุมากแล้วและไม่มีทักษะด้านไอทีในการช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนออนไลน์ได้ และยายยังบอกว่าบางครั้งนักเรียนเปิดโทรศัพท์เล่นเกม ไม่ได้สนใจที่จะเรียน...” และปัญหาทั้งหมดส่งผลทำให้นักเรียนเกิดความเครียด ผู้ปกครองกล่าวว่า “นักเรียนเกิดปัญหาสุขภาพจิต และความเครียดสะสมเนื่องจากการเรียนออนไลน์ เมื่อต้องอยู่หน้าจอโทรศัพท์ หน้าจอคอมพิวเตอร์นาน ๆ อันนี้ไม่รวมเรื่องไม่มีอุปกรณ์มือถือ” 2) ด้าน SES ระดับโรงเรียน ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ วิกฤติโควิด-19 ยังคงมีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาทั้งทางและทางอ้อมในระดับโรงเรียน ซึ่งเกิดจากสาเหตุปัจจัย ดังนี้ การส่งเสริมและสนับสนุนการสอนออนไลน์ของครูยังไม่เพียงพอ ดังที่ผู้อำนวยการโรงเรียนท่านหนึ่งกล่าวว่า “...ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ครูต้อง

จัดหาอุปกรณ์ในการใช้สอนออนไลน์เอง อย่างเช่น อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต กล้องเว็บแคม” สอดคล้องกับที่ครูอธิบายว่า ครูรู้สึกว่าการเรียนยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โดยเฉพาะในด้านวิชาการ การปรับกระบวนการเรียนการสอน หลายครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือประกาศแบบเร่งด่วน ก็อาจทำให้ครูเกิดความสับสนและไม่แน่ใจว่าจะเริ่มต้นวิธีการสอนผ่านระบบออนไลน์อย่างไร นอกจากนี้ครูไม่มีความรู้ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ครูท่านหนึ่งกล่าวว่า “โดยส่วนตัวแล้วก็ไม่ค่อยชำนาญเทคโนโลยีอยู่แล้ว จึงทำให้การสอนไม่ราบรื่นและอีกอย่างหนึ่งที่เป็นปัญหามากคือ สื่อการสอนเมื่อก่อนที่จะมีโควิดเราเรียนกันในชั้นเรียนปกติทำให้ครูมีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่เรียนแต่พอสอนแบบออนไลน์ครูแทบจะไม่ได้ทำสื่อเลยถึงจะทำสักเรื่องก็ใช้ในการสอนอย่างมาก...” ครูอีกท่านหนึ่งกล่าวว่า “แม้ สพฐ. จะสั่งห้ามไม่ให้พบเจอนักเรียน แต่เราก็แอบนัดเจอกันที่โรงเรียน แอบสอนบ้าง เพราะทั้งหมู่บ้านก็ติดกันหมดแล้ว แต่ก็ทำได้ไม่มากนักเพราะผู้บริหารห้ามเลยทำได้ไม่บ่อย ให้การบ้านไปเขาก็ไม่เข้าใจเหมือนเรียนหรอก” 3) SES ระดับชุมชน ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ วิกฤติโควิด-19 ยังคงมีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อมในระดับชุมชน ซึ่งเกิดจากสาเหตุปัจจัย เช่น วัฒนธรรมความเชื่อในท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา ไม่มีการปรับเปลี่ยนความคิดของคนในชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ครูท่านหนึ่งกล่าวว่า “...วัคซีนเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดภูมิคุ้มกันเกิดขึ้น วัคซีนเป็นข้อถกเถียงในสังคมที่มันเกิดขึ้นในเรื่องความเชื่อต่าง ๆ แม้ว่าจะมีการออกมาพูดคุยของทางองค์การศาสนา ไม่ว่าในประเทศหรือระดับโลกบอกว่าวัคซีนเป็นวัคซีนฮาลาล (Halal) ก็ตาม แต่มันก็ยังเป็นชุดความเชื่อบางอย่างก่อนหน้านี้ที่ถูกส่งต่อ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำศาสนาเองหรืออื่น ๆ ทำให้ความเชื่อบางอย่างในท้องถิ่นมีความเชื่อต่อวัคซีนที่น้อยลง จึงทำให้อัตราการฉีดวัคซีนของคนน้อยลงตามไปด้วยจริง ๆ”

นอกจากนี้ยังมีเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียนที่อาศัยอยู่ในชุมชน ผู้ปกครองท่านหนึ่งกังวลมาก กล่าวว่า “...จากเรื่องโควิดจะเห็นถึงกระแสและการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว จากต่างประเทศเข้ามาในประเทศ จากจังหวัดอื่นเข้ามาจังหวัดปัตตานีจากท้องถิ่นอื่นก็เข้ามาใน ชุมชนเรา เมื่อนักเรียนไม่ไปเรียนหนังสือ แอมไม่มีพ่อแม่ดูแลทำให้นักเรียนมีเวลาอยู่กับมือถือมากขึ้น พ่อแม่ให้มือถือไว้เรียนออนไลน์ แต่นักเรียนกลับไม่นำมาเรียนออนไลน์แต่กลับนำไปเล่นเกม เมื่อเห็นเพื่อนในชุมชนเล่นก็เล่นด้วย แต่ลืมนึกไปว่าตัวเองต้องเรียนออนไลน์อยู่กับบ้าน แล้วมีหรือจะไม่กระทบต่อการเรียนนอกจากนั้น เรื่องความไม่สงบที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ไหนแต่ไร ที่ทุกวันนี้ก็ยังไม่สามารถฟื้นตัวขึ้นได้ แล้วมาโดนโควิด-19 ซ้ำเติมอีก แน่แน่นอนว่ามันแย่ไปหมด”

2. มุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ในจังหวัดปัตตานีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมีมุมมองและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน 1) SES ระดับครอบครัว มีมุมมองและแนวทาง ดังนี้ จัดทำคลิปลิขิตการสอนให้นักเรียนดูย้อนหลัง, หากสถานการณ์ดีขึ้นควรมีการทบทวนเนื้อหาย้อนหลังในบทเรียนที่นักเรียนไม่ได้เรียน เพราะพื้นฐานความรู้นักเรียนคงจะน้อยไป, ให้นักเรียนที่ขาดแคลนใช้ห้องคอมพิวเตอร์โรงเรียนในการเรียนออนไลน์, รัฐควรจัดสรรสัญญาณ Internet ฟรี, ผู้ปกครองต้องหาเวลาพูดคุยกับนักเรียนในสิ่งที่ได้เรียนแต่ละวัน, รัฐควรเพิ่มเงินพิเศษให้กับนักเรียน, ปรับตารางสอนให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย 2) ด้าน SES ระดับโรงเรียน มีมุมมองและแนวทางการรัฐควรสนับสนุนอุปกรณ์ให้กับครูและสอนการใช้ platform เพื่อการเรียนรู้ให้ครูมีความชำนาญ ครูควรมีการทำ PLC เพื่อหาประเด็นท้าทายในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ พลิกผันเสมอ ควรปรับทัศนคติของครู ควรส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) SES ระดับชุมชน มีมุมมองและ

แนวทาง ดังนี้ คนในชุมชนต้องช่วยกันสอดส่องดูแล เป็นหูเป็นตา และป้องกันนักเรียนให้ดูแลตนเอง และการสร้างภูมิคุ้มกันในเรื่องการคบเพื่อนที่ไม่ให้ ความสำคัญกับการเรียนหนังสือ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีผลจากการวิจัยที่สามารถ อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ในจังหวัด ปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานภาพทางสังคม และเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากการแพร่ระบาดของเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบระยะ ยาวต่อสังคมและเศรษฐกิจ (Kasikorn research center, 2021) เช่น มาตรการปิดโรงเรียนและ การเรียนออนไลน์ เนื่องจากหลายครอบครัวเผชิญ ปัญหาในการปรับตัวต่อการเรียนการสอนรูปแบบ ใหม่ ทั้งด้านอุปกรณ์ สถานที่ หรือแม้กระทั่ง ความพร้อมด้านจิตใจของนักเรียน ครูอาจารย์ และ ผู้ปกครองเอง จึงทำให้คุณภาพของการศึกษาลดลง ธนาคารโลก (World Bank, 2020) ประเมินว่าการ แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้มี นักเรียนจำนวนหนึ่งไม่สามารถศึกษาต่อได้ หรือ ได้รับคุณภาพการศึกษาลดลง และยังเป็นปัจจัย เพิ่มความเหลื่อมล้ำในประเทศ เนื่องจากครอบครัว รายได้น้อย นักเรียนในพื้นที่ห่างไกลและนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการศึกษาอาจปรับตัวต่อการ เรียนออนไลน์ได้ยากกว่า และยังเป็นการเพิ่มความ เหลื่อมล้ำระหว่างประเทศรายได้สูงกับรายได้ต่ำ อีกด้วย ผลการวิจัยในมิติสถานภาพทางสังคมและ เศรษฐกิจทั้งด้านครอบครัว โรงเรียน ชุมชน มีความ สัมพันธ์กัน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นด้าน พิจารณาได้ดังนี้

SES ระดับครอบครัว

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ วิกฤติ โควิด-19 ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกและหลายครอบครัว มีรายได้ที่ลดลง OECD (2020) กล่าวว่า ผลกระทบ ของวิกฤติโควิด-19 ทำให้เศรษฐกิจของไทยตั้งแต่ ปี 2562 ชะลอตัวอย่างชัดเจน ทำให้นักเรียนที่อยู่

ในครอบครัวยากจนออกกลางคันสูงขึ้น ปัญหา ครอบครัวที่ใช้แรงงานถูกยกเลิกงาน รวมไปถึง ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีก็พลัดผันทำให้ การส่งเสริมด้านคุณภาพการเรียนรู้ของลูกได้รับ ผลกระทบอย่างชัดเจน สอดคล้องกับผลวิจัยที่เห็น ชัดเจนคือ อุปกรณ์ที่ใช้เรียนกับระบบออนไลน์มีไม่ เพียงพอกับจำนวนบุตรหลานในครัวเรือน หรือบาง ครอบครัวไม่อาจหาซื้ออุปกรณ์ได้ และความเครียด ของนักเรียนในช่วงเวลาดังกล่าว นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับวิจัยของ Pharcharuen (2021) ได้ กล่าวว่า “ความไม่พร้อม” คืออุปสรรคของการ เรียนรู้ แม้การเรียนการสอนออนไลน์จะปลอดภัย จากโรคโควิด-19 เพราะทั้งผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้อง ไปรวมตัวกันที่โรงเรียน แต่ก็มีเสียงสะท้อนออกมาถึง ความไม่พร้อมของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นตัวผู้เรียน ผู้ปกครอง โรงเรียน หรือแม้กระทั่งระบบการศึกษา ของไทย ที่จะนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ โดยเฉพาะเรื่อง ของอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการเรียนการสอน ออนไลน์ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือแท็บเล็ต รวมถึงโทรศัพท์ที่สามารถรับสัญญาณดาวเทียมได้ ซึ่งไม่ใช่ผู้เรียนทุกคนจะมีอุปกรณ์เหล่านี้อยู่ที่บ้าน และไม่ใช่ผู้ปกครองทุกคนที่มีกำลังทรัพย์เพียงพอ ในการจัดซื้ออุปกรณ์เหล่านี้ อีกทั้งการเชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ต ในแต่ละพื้นที่ก็ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง และ Nissabho (2021) ยังกล่าวอีกว่า โดยเฉพาะ ปัญหาจากความไม่พร้อมในด้าน เครื่องมืออุปกรณ์ การเรียนถึงแม้รัฐจะมีมาตรการรับมือกับเหตุการณ์นี้ แต่ในบริบทที่เกิดขึ้นนั้นก็ยังมีพบ ปัญหาและอุปสรรค เช่น ความไม่เสถียรของสัญญาณ อินเทอร์เน็ต นักเรียนไม่สะดวกที่จะเรียนในช่วงเวลาที่ครูกำหนด ไว้ต้องช่วยผู้ปกครองทำงานต่าง ๆ จากผลการวิจัย ทั้งหมด เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับงานวิจัยของ Scrimin, et al. (2022) พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ ครัวเรือนต่ำ ผู้ปกครองที่มีรายได้ครัวเรือนสูงมีความ กังวลมากกว่าเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงกิจวัตรที่ เกี่ยวข้องกับความจำเป็นในการดูแลบุตรหลานเรียน ออนไลน์ เหตุผลในที่นี้อาจเป็นไปได้ว่าภายใน ครัวเรือนที่มี SES สูง ผู้ปกครองมีแนวโน้มที่จะ มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และโอกาส ของบุตรหลานมากกว่า ซึ่งตามที่ได้ทบทวนกับ

วรรณกรรมแท้จริงแล้ว แนวคิดที่ว่าความร่วมมือของผู้ปกครองในการศึกษาของบุตรหลานไม่ได้กระจายอย่างเท่าเทียมกันตามชนชั้นและสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมแต่อย่างใด (Baquedano-Lopez, Alexander & Hernández, 2013) จึงมีความสอดคล้องกับครอบครัวของไทยที่ไม่ได้พบความต่างของระดับชนชั้นของแต่ละครอบครัวเช่นกัน

SES ระดับโรงเรียน

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ในวิกฤติโควิด-19 ส่งผลในระดับโรงเรียน มอในแง่สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของโรงเรียน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีการส่งเสริมและสนับสนุนการสอนออนไลน์ของครูยังไม่เพียงพอ โรงเรียนต้องขาดบุคลากรที่มีคุณภาพไปเนื่องจากครูจำนวนไม่น้อยยอมลาออกและเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเพราะไม่ชำนาญในการใช้เทคโนโลยีในการสอนออนไลน์ และอีกประการคือ ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่ยังมีไม่พอเพียง เนื่องจากครูไม่มีสื่อประกอบการเรียนการสอน ความพร้อมของครูในการสอนออนไลน์ ครูยึดการสอนแบบบรรยายสอดคล้องกับ Pharcharuen (2021) ครูผู้สอนก็ยังไม่มีความคุ้นชินกับโปรแกรมต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องวางแผนอย่างจริงจังว่าจะสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษาอย่างไร และจะลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำในสังคมที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจโดยการจัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับคนจนและผู้ด้อยโอกาส เปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาสให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรการของการปรับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมไทยต่อไป ในเรื่องนี้ตรงกับคำอธิบายของ Thonghattha (2021) อธิบายปรากฏการณ์นี้ด้วยเหตุผลว่า เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่เร่งด่วนและเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาและอุปสรรคที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียน ปัญหาที่พบมากที่สุดและเป็นปัญหาที่ใหญ่ที่สุดนั้นคือด้าน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต และโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ สัญญาณ อินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียรทำให้การสื่อสารระหว่างการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องและไม่ราบรื่น

และมีนักเรียนจำนวนหนึ่งไม่มีอินเทอร์เน็ตในการใช้งานทำให้เรียนและทำการบ้านไม่ทันเพื่อน Marks, Creswell & Ainley (2007) อธิบายทฤษฎีสังคมเศรษฐกิจในระดับโรงเรียนว่า การดำเนินการของโรงเรียนและประเภทโรงเรียนควรให้ความสำคัญการติดตามการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนมากที่สุด โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาควรเป็นสื่อกลางสร้างสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมโดยให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นหลัก สังคมไหนที่มีระบบติดตามสูงมีแนวโน้มที่จะแสดงความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยเฉลี่ยแล้วกว่า 60% ของผลกระทบของภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมมีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด แต่สิ่งดังกล่าวไม่ขึ้นกับปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการอ่าน คณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่มีความหมายต่อปัจจัยระดับโรงเรียนคือควรลดความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและสังคมในการศึกษาให้มากที่สุด

SES ระดับชุมชน

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ในวิกฤติโควิด-19 ส่งผลต่อเศรษฐกิจ ระดับชุมชน ประชาชนในจังหวัดปัตตานี ยังมีวัฒนธรรม ความเชื่อในท้องถิ่นที่สืบทอดต่อกันมา ไม่มีการปรับเปลี่ยนความคิดของคนในชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้นักเรียนบางส่วนไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ความไม่มั่นใจว่าวัคซีนผลิตมาจากสิ่งใด และเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องทำตามหลักศาสนาอิสลาม (ฮาลาล) สามารถรับฉีดเข้ามาในร่างกายได้หรือไม่ ซึ่งหากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถรับเข้าภายในร่างกายก็จะส่งผลต่อความถูกต้องในการปฏิบัติตามหลักการศาสนา จึงปฏิเสธการนำบุตรมารับบริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคด้วยวัคซีน เมื่อผู้ปกครองไม่ฉีดวัคซีนแล้วรับเชื้อมาก็นำมาติดนักเรียนที่อยู่ที่บ้าน ทำให้ไม่สามารถเรียนได้ ต้องเสียเวลากักตัว ทำให้เรียนตามเพื่อนไม่ทันส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน ส่วนปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียนที่อยู่อาศัยในชุมชน เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น การเกิดคดีอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด นั้นมีความเสี่ยงต่อ

ทำให้นักเรียนไม่เข้าเรียนออนไลน์ เมื่อนักเรียนอยู่กับชุมชนมากเห็นสภาพแวดล้อมในชุมชน เห็นเพื่อนที่ไม่เรียนหนังสือก็ทำให้นักเรียนตามเพื่อน ไม่สนใจที่เข้าเรียนออนไลน์ ไม่ทำงานส่งครูแต่กลับไปสนใจเพื่อนที่ไม่เรียนหนังสือมากกว่า หากนักเรียนหมกมุ่นกับโทรศัพท์มือถือ นักเรียนที่ดึกดีไป นักเรียนที่ตามเพื่อนไม่ทันก็ถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Sanongkun (2013) ด้วยอิทธิพลทั้งจากคนในชุมชน กลุ่มเพื่อนทั้งในและนอกโรงเรียนที่เข้ามามีบทบาทต่อพฤติกรรมการเป็นวัยรุ่นที่อยากรู้ อยากลอง จึงเสี่ยงต่อการชักจูงไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ ทั้งการติดอบายมุข การพนัน ยาเสพติด เทียวกลางคืน การก่อเหตุทะเลาะวิวาท ชู้สาว ตลอดจนปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ Thongmark, et al. (2017) ซึ่งได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า สภาพเศรษฐกิจและสังคมส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อการศึกษาศึกษาของคนในพื้นที่ ซึ่งมีลักษณะของสังคมพหุวัฒนธรรม เนื่องจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของคนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ทำให้คนในพื้นที่ไม่มีความมั่นคงและปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินเพียงพอ ผู้ปกครองนักเรียนจึงขาดการดูแลเอาใจใส่ ติดตาม และการสนับสนุนการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียน รวมไปถึงการที่สภาพแวดล้อมภายในชุมชนไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของบุตรหลานของคนในชุมชน ทั้งปัญหา ยาเสพติด การเป็นชุมชนแออัด มีแหล่งอบายมุข ขาดแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่หรือคนในชุมชน โดยเฉพาะผู้นำชุมชนที่ไม่มีการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ชุมชนไม่มีสถานประกอบการที่เอื้อต่อการหารายได้ของคนในชุมชน มีมลภาวะที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจของคนในชุมชน ผู้นำหรือคนในชุมชนมีความขัดแย้ง มีความเลื่อมล้ำกันทางฐานะและความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ไม่เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นอันดีงามในการส่งเสริมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ คนในชุมชน

ขาดเชื่อมั่นในความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดีไปอย่างสิ้นเชิง และการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบกันไปทั่วโลก ด้วยปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของคนในชุมชน

2. มุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สพฐ. ในจังหวัดปัตตานี ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบระยะยาวต่อสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้นต้องมีมาตรการหรือแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยภาครัฐก็ควรพัฒนาช่องทางเหล่านี้ต่อไปเพื่อให้ใช้งานง่ายขึ้น เข้าถึงง่ายขึ้น และตอบโจทย์ของครู นักเรียนและผู้ปกครอง สิ่งที่ภาครัฐควรทำต่อไป ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลให้ทั่วถึงมากขึ้น การเพิ่มการสอนด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลในหลักสูตรการเรียน มาตรการการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา และการเพิ่มช่องทางการสอนในหลาย ๆ ช่องทางรวมถึงสื่อสิ่งพิมพ์ด้วย ทั้งนี้การเร่งฉีดวัคซีนเพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันหมู่เพื่อให้สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติเป็นสิ่งที่ภาครัฐควรทำในระยะสั้น ขณะที่ในระยะยาวภาครัฐควรคำนึงถึงภาคการศึกษาสำหรับแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมหลังโควิด-19 เนื่องจากการศึกษาจะเป็นปัจจัยสำคัญให้เศรษฐกิจฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืนตลอดจนลดความเหลื่อมล้ำที่เพิ่มขึ้นจากวิกฤติโควิด-19 ซึ่งมีมุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแต่ละด้าน ดังนี้

SES ระดับครอบครัว

จากผลการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า มุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ครูควรจัดทำใบงาน ใบความรู้ ส่งให้นักเรียนที่บ้านให้

นักเรียนที่ขาดแคลนใช้ห้องคอมพิวเตอร์ที่โรงเรียนในการเรียนออนไลน์ รัฐควรจัดสรรสัญญาอนุญาต Internet ฟรีให้นักเรียนที่มีปัญหา จัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มเล็ก ๆ เรียนกับครูที่โรงเรียน ผู้ปกครองต้องหาเวลาพูดคุยกับนักเรียนในสิ่งที่ได้เรียนแต่ละวัน รัฐควรเพิ่มเงินเยียวให้กับนักเรียน การสร้างห้องเรียนออนไลน์ให้สนุกไม่น่าเบื่อ นอกจากนี้ควรมีการปรับตารางสอนให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย ประเด็นเหล่านี้เป็นมุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Limcharoen (2021) แนวทางการบริหารจัดการของโรงเรียนที่ควรดำเนินการ มีดังนี้

- 1) สำรวจความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครองเป็นรายบุคคล ทั้งความพร้อมเรื่องของอุปกรณ์การสื่อสาร ความพร้อมในด้านการใช้เครื่องมือการสื่อสาร และความพร้อมของผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน
- 2) สร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการวางแผนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรในโรงเรียนทุกคน
- 3) ให้การสนับสนุนงบประมาณ สื่อการเรียนรู้อุปกรณ์การเรียนรู้อื่นๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Promwong, Prasantree & Sriputtarin (2021) โรงเรียนควรสนับสนุนอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และระบบดาวเทียมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกครัวเรือน โรงเรียนควรมีการประชุมครู ผู้ปกครองเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจและหาข้อตกลงร่วมกัน จัดตั้งกลุ่มไลน์ของครู นักเรียน ผู้ปกครองในแต่ละชั้น สนับสนุนงบประมาณให้กับครูในการจัดทำสื่อใบงานต่าง ๆ และเป็นค่าดำเนินการออกตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียน เรียนรู้ลักษณะของครอบครัวความเป็นอยู่ของนักเรียนแต่ละคน และให้ครูนำมาปฏิบัติกับแผนการสอนให้ครูศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหามาตรฐานการเรียนรู้ สนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

SES ระดับโรงเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า มุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ควรมีการพูดคุยปรับทัศนคติของครูรัฐควรลดบทบาท 8 กลุ่มสาระให้น้อยลงมองถึงการบูรณาการรัฐควรกระชับหลักสูตร สนับสนุนให้ครูมีการอัปเดตคลิปวิดีโอการสอนที่หลากหลาย ครูควรปรับกลยุทธ์วิธีการสอน ครูควรปรับมุมมองต่อการเรียนการสอน รัฐควรสนับสนุนอุปกรณ์ให้กับครู และที่สำคัญครูควรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีอยู่เสมอ ครูต้องอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนออนไลน์ให้มากขึ้น ดังนั้น ควรเร่งให้ครูพัฒนาตนเองทั้งในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การปรับรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ครูผู้สอนในฐานะผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียนต่างก็มีการปรับตัว และเตรียมทักษะเพื่อรับมือกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบใหม่อย่างทันทั่วทั้งที่ พร้อมรับกับสถานการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นได้อยู่เสมอ ทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือระบบปฏิบัติการรูปแบบต่าง ๆ ที่อาศัยการบริหารจัดการห้องเรียนซึ่งแตกต่างไปจากห้องเรียนปกติในโรงเรียนนั้น ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของครูที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นแผนการสอน สื่อการสอน และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ Promwong, Prasantree & Sriputtarin (2021) ได้กล่าวว่าแนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินการจัดการศึกษาแบบ Online โรงเรียนควรมีการประชุมอบรมครู โดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้สื่อออนไลน์มาให้ความรู้ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น กระดาษ เครื่องปริ้นเตอร์ให้เพียงพอกับความต้องการของครูและผู้บริหารในเขตติดตามอย่างสม่ำเสมอ ทำสัญญากับทางผู้ให้บริการระบบอินเทอร์เน็ตและระบบเครือข่ายให้ครบทุกห้อง มีการเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนโดยจัดให้มีการอบรมการใช้งานด้วย ผู้บริหารได้ออกนิเทศติดตามผลการดำเนินงานครูจะต้องกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาด้วยตนเอง

ได้ทุกที่ทุกเวลา เนื้อหาอาจประกอบด้วยข้อความ, รูปภาพ, เสียง, วิดีโอ และสื่อมัลติมีเดียอื่น ๆ มีการติดต่อสื่อสารระหว่างครู ผู้เรียน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนทั่วไป ครูผู้สอนควรวางแผนเตรียมการสอน สื่ออุปกรณ์ อุปกรณ์การสื่อสารระบบอินเทอร์เน็ตให้พร้อมใช้งานผู้เรียนเตรียมความพร้อมในส่วนของอุปกรณ์สื่อสาร ระบบอินเทอร์เน็ต มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนโดยครูผู้สอนเพื่อให้คำปรึกษา และความช่วยเหลือ แนวทางการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด-19 นักเรียนเพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างครบถ้วนถึงแม้จะไม่ได้เรียนที่โรงเรียน อับดับแรกครูควรคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของทุกคนที่เกี่ยวข้อง และปรับตารางเรียนตามความเหมาะสม โดยครูผู้สอนจะต้องใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เช่น การจัดทำไฟล์สื่อการสอนในรูปแบบดิจิทัลเพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาและทบทวนด้วยตนเองที่บ้าน อีกทั้งจะต้องทำการจัดการสอนระบบออนไลน์เพิ่มเติมโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร สื่อโซเชียลมีเดีย เพื่อช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน และต้องจัดการเรียนการสอนเป็นแบบการมอบหมายงาน โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน เช่น โครงการ กรณีศึกษา หรือใช้ระบบออนไลน์ร่วมด้วย เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ครบตามช่วงวัย และใช้การวัดและประเมินผลด้วยวิธีอื่นแทนการทดสอบ เช่น การมอบหมายงาน การทำรายงาน หรือการทำข้อสอบนอกห้องสอบ และเน้นเรียนเฉพาะวิชากลุ่มสาระหลัก

SES ระดับชุมชน

จากผลการวิจัยพบว่า มุมมองและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจของชุมชน สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ล้วนมีอิทธิพลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะคนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม มีความหลากหลายทั้งศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความเชื่อในการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก็เช่นกันเป็น

ความเชื่อในท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา ไม่มีการปรับเปลี่ยนความคิดของคนในชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการฉีดวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อนักเรียนไม่ได้รับการฉีดวัคซีนเมื่อติดโควิดก็ส่งผลเสียต่อการเรียน เมื่อเกิดเหตุการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต้องปล่อยให้ให้นักเรียนเรียนออนไลน์อยู่บ้านตามลำพัง คนในชุมชนต้องช่วยกันสอดส่องดูแล เป็นหูเป็นตา ไม่ให้นักเรียนใช้สื่อออนไลน์ไปในทางที่ผิดและยังต้องช่วยกันนักเรียนไม่ให้ไปยุ่งกับเพื่อนกลุ่มที่ไม่เรียนหนังสือเพื่อป้องกันการชักชวนไปในทางที่ไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ Suwanworaboon & Haruthaithanasan (2019) เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยังคงความเป็นสังคมชนบทแบบดั้งเดิมที่มีการยึดหลักศาสนาและวัฒนธรรมอย่างเคร่งครัด เป็นวิถีชีวิตที่สืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่องภายใต้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมด้วยวิถีชีวิตดังกล่าวที่มีการนำมาผูกติดยึดเหนี่ยวจนมีความกลมกลืนกับทุกกิจกรรมในการดำรงชีวิต ซึ่งแนวคิดพหุวัฒนธรรมในพื้นที่จึงมีความจำเป็นและถือเป็นจุดแข็งอย่างยิ่งต่อการพัฒนา จึงถือว่าหากภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการดึงเอาจุดแข็งที่มาจากความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมนี้ มาสร้างความร่วมมือหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาของพื้นที่หรือชุมชนก็จะสามารถเป็นเหมือนเกราะป้องกันความเสี่ยงหรือเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามามีผลกระทบต่อการศึกษาของบุตรหลานในชุมชนได้

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ควรเน้นในผลสัมฤทธิ์มากไปกว่าการนำหลักสูตรไปใช้ โดยพิจารณาในเรื่องการติดตาม การประเมินการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาให้มาก

1.2 รัฐควรตระหนักในเรื่องความไม่เท่าเทียมโดยเฉพาะการให้ความสำคัญเกี่ยวกับ

ความหลากหลาย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสังคมพหุวัฒนธรรม

1.3 รัฐควรกระจายความเท่าเทียมและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดศึกษาของบุตรหลาน รวมถึงการกระจายอย่างเท่าเทียมกันตามชนชั้นและสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเช่นกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพนักเรียนในช่วง

พหุวัฒนธรรมโดยพิจารณาระดับชนชั้นทางสังคม ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

2.2 ควรพัฒนารูปแบบการติดตามการใช้หลักสูตรในสถานะพหุวัฒนธรรมโดยใช้กรอบแนวคิดสังคมเศรษฐกิจในระดับครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

2.3 ควรมีการศึกษาภาวะทางอารมณ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนและศึกษารูปแบบส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

References

- Bangkokbiznews. (2021). *Thailand Learning: knowledge of enhancing online learning in post COVID-19*. Retrived from <https://www.bangkokbiznews.com/social/983982> [in Thai]
- Baquedano-López, P., Alexander, R. A., & Hernández, S. J. (2013). Equity issues in parental and community involvement in schools: What teacher educators need to know. *Review of research in education*, 37(1), 149–182. <https://doi.org/10.3102/0091732X12459718>
- Bussemeyer, M.R. (2012). Inequality and the political economy of education: An analysis of individual preferences in OECD countries. *Journal of European social policy*, 22(3), 219–240.
- Department of Disease Control. (2020). *Information about COVID-19 Coronavirus in Thailand*. Retrieved from <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php> [in Thai]
- Department of Disease Control. (2021). *Annual report 2020*. Bangkok: Graphic and design. [in Thai]
- Jiayi, W. & Ying, L. (2009). Research on the teaching quality of compulsory education in China's West rural schools. *Educ China*, 4(1), 66–93
- Kasikorn Research Center. (2021). *Business trend analysis*. Retrieved from <https://kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/economy/Pages/TH-GDP-y3946.aspx>
- Kemsorn, K. (2016). *Development Guidelnes of The Student Quality of Klongkhluangrangsang School Klongkhluang Sub-District Klongkhluang District Kamphaengphet Province*. Educational master in educational administration. Kamphaeng Phet Rajabhat University. [in Thai]
- Limcharoen, S. (2021). *Learning Management in the COVID-19 epidemic situation: A case study of not attending in school*. Retrieved from https://www.sakonarea1.go.th/news_file/p60033381016.pdf [in Thai].
- Marks, G.N., Cresswell, J. & Ainley, J. (2007). Explaining socioeconomic inequalities in student achievement: The role of home and school factors. *An International Journal on Theory and Practice*, 12(2), 105-128.

- Ministry of education. (2020). *Standard curriculum B.E. 2551*. Bangkok: Agricultural Cooperative Community of Thailand. [in Thai]
- Nissabho, S. (2021). Teaching and Learning under the circumstances of COVID-19. *Journal of MCU. Loei review*, 2(1), 112 – 118.
- Pharcharuen, W. (2021). Educational disparities of Thai citizens studying age with the online with the online learning situation in the viral age COVID-19. *PaññaPanithan Journal*, 6(1), 1-14. [in Thai]
- Phuworawan, Y. (2022). COVID-19: Prevention and control measures entering the 3rd year, the situation has changed accordingly. *Bangkokbiznews*. Retrived from <https://www.bangkokbiznews.com/social/991251> [in Thai]
- Poovorawan, Y & Poovorawan, Y. (2020). *Covid-19 and epidemiology: Online lessons for students and citizens*. Retrieved from <https://learningcovid.ku.ac.th/> [in Thai]
- Promwong, W., Prasantree, T. and Sriputtarin, S. (2021). Current Situations, Problems and Solutions to Learning Management Problems the Corona Virus Pandemic (COVID-19) of Schools under The Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1. *Rajapark journal*, 15(40), 200- 213 [in Thai]
- Public Health Commission. (2020). *Doctors point out how COVID affects towards a new way of life in society. The new way of life impacted of the COVID-19 in Doctors' opinion*. Retrieved from <https://www.dailynews.co.th /politics/771154>. [in Thai]
- Sanongkun, Y. (2013). *Problems and solutions for student dropout in small sized schools under Secondary educational service area office 11 in Suratthani*. Educational master degree in Educational administration. Prince of Songkla University, Surathani Campus.
- Scrimin, S., Mastromatteo, L. Y., Hovnanyan, A., Rubaltelli, E. and Pozzoli, T. (2022). Effects of socioeconomic status, parental stress, and family support on children's physical and emotional health during the COVID-19 pandemic. *Journal of Child and Family Studies*, 31(7), 2215–2228.
- Share, J. & Share, K. (1994). Beyond the Conventional Wisdom: Rural Development as if Australia's Rural People and Communities Really Mattered. *Journal of Research in Rural Education*, 10(1) 2 – 43.
- Suntornanan, T. (2014). the right to education and the free of charge education in Thailand. *Huachiew Chalermprakiet law Journal*, 2(5), 81–96.
- Suwanworaboon, S. & Haruthaithanasan, T. (2019). Low O-NET Scores in Southern Frontier: Origin of the Issue and Alternative in Problem Management. *Academic services journal*, 31(1), 255-269. [in Thai]
- Thinsandee, T. & Sangchatree, P. (2021). 5 Models for Teaching Management in Emerging Disease Situations. *Ratanabuth Journal*, 3(3), 66–73. [in Thai]
- Thonghattha, M. (2021). States of online learning management in the epidemic situation of coronavirus disease 2019 (COVID-19) of teachers in foreign languages department in Parkpanang school, Nakhonsri-Thammarat. *Journal of Lawasri Thepsatri Rajabhat University*, 5(1), 43-52. [in Thai]

- Thongmark, S., Niemted W., Choosuwan R., and Sittichai R. (2017). Academic administration strategies in enhancing the educational quality of multicultural society for secondary schools in three southern border provinces. *Academic services journal*, 29(3), 64-73. [in Thai].
- Tinto, V. (1993). Building community. *Liberal Education*, 79(4), 16–21.
- World Bank. (2020). *OECD Economic surveys economic assessment Thailand*. Retrieved from <https://www.oecd.org/economy/surveys/Economic-assessment-thailand-overview-2020.pdf>